ಡಾ|| ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟದ ಪ್ರಾಕ್ತನಾನ್ವೇಷಣೆ : ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಫ್ರೆಂಚ್‌ರಾಕ್ಸ್[1] ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟವು ನೆಲಸಿರುವುದು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ದೇವರಾಯನಕೊಪ್ಪಲು ಗ್ರಾಮದ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ; ಪಾಂಡವಪುರದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ. ಪಾಂಡವಪುರದ ಮೊದಲಿನ ಹೆಸರು ಹಿರೋಡೆ ಎಂದು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಇದು ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಐತಿಹ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಬಕಾಸುರನು ಇದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ನಿತ್ಯಾಹಾರವನ್ನು ಈ ಊರಿನಿಂದಲೂ ಇದರ ಸಮೀಪದ ಚಿಕ್ಕಾಡೆ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದಲೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ತಮ್ಮ ವನವಾಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಇತ್ತ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ನೆಲಸಿರುವಾಗ, ಭೀಮನು ಬಕಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದನಂತೆ. ಪಾಂಡವರನ್ನು ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಬೆಟ್ಟವು ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಮಹಾಭಾರತದೊಡನೆ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟವು ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ೨೮೮೨ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರವಿದ್ದು, ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟವು ನಡುವೆಯಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಕೂಡೇಣಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಿಖರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕತಂಗಿಬೆಟ್ಟ(ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟ) ಮತ್ತು ವನಕೆಬೆಟ್ಟವೆಂದು ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಬೆಟ್ಟವು ಬೃಹದಾಕಾರದ ಸಹಜ ಗ್ರ್ಯಾನೈಟ್ ಬಂಡೆಗಳಿಂದ ಆವೃತ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಕಡಿದಾದ ಪ್ರಪಾತಗಳಿಂದಲೂ ಕಲ್ಲಾಸರೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಕೃತಿನಿರ್ಮಿತ ಗುಹೆಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿದೆ.

ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಕಡೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಬ್ರೂಸ್‌ಫುಟ್[2] ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿವೀಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ನವಶಿಲಾಯುಗ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಯುಗಗಳ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದನು. ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಬಾಹ್ಯ ಭೂರಚನೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು. ಬೆಟ್ಟದ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಭೂಪ್ರದೇಶವು ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ಹಸಿರುರಾಜಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭತ್ತದ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿತು. ಹಾಗೆಯೇ, ಬೆಟ್ಟದ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನ ವಿಶಾಲ ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಣಬೇಸಾಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೆರೆಯು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

---

1. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೇನೆಯು ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು.
2. *The Foote Collections of Pre-historic and Proto-historic Antiquities,* Madras Government Museum, Madras, 1916, pp. 73—74

ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪರಿವೀಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೆನು. ನನ್ನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ಈವರೆಗೆ ಪರಿಚಿತವಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಂಡೆನು. ಬೆಟ್ಟದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಆದಿಶಿಲಾಯುಗದ ಕೆಲವು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದೆನು. ಬೆಟ್ಟದ ಪಶ್ಚಿಮ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಎಕರೆ ಗಳಷ್ಟು ಖುಷ್ಕಿಭೂಮಿಯು ಮಾನವನ ವಾಸದ ನೆಲೆ ಯಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಈ ಭಾಗವೇ ಪ್ರಾಕ್ತನಾನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಈ ನೆಲೆಯು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ಗದ್ದೆಗಳ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಬೇಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಡಕೆ ಚೂರುಗಳೂ ಇವುಗಳೊಡನೆ ಬಳೆಯ ಚೂರುಗಳೂ ಕವಡೆಗಳೂ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತುಗಳೂ ದೊರೆ ಯುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಖನನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ದೊರೆಯಬಹುದು.

ಈ ಪರಿಸರದ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಬೂದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ರೈತರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಗೆದಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಡಕೆಯ ಚೂರುಗಳು, ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರದ ಮೂಳೆಯ ತುಂಡುಗಳು ಮತ್ತಿತರ ವಸ್ತುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಬೂದಿಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣಿನ ದಿಬ್ಬವು ಸುಮಾರು ಐದರಿಂದ ಎಂಟು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಗ್ರಹವು ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದ ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಬೂದಿದಿಬ್ಬ ಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಮಡಕೆ ಗಳು ಬೃಹತ್‌ಶಿಲಾಯುಗ ಮತ್ತು ಆದಿಐತಿಹಾಸಿಕ ಯುಗದ ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ತಾಕಿದಂತಿರುವ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಜೇಡಿಮಣ್ಣು ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಈ ಮಣ್ಣನ್ನು ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸಲು ಅಗೆ ದಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿಯೇ, ಮಣ್ಣನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸುವಾಗ ದೊರೆತ ಮಡಕೆಯ ಚೂರುಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲಾಯುಧ ಗಳನ್ನು ಎಸೆದಿದ್ದು ಅಂತಹ ಕೆಲವನ್ನು ನಾನು ಸಂಗ್ರಹಿ ಸಿದೆನು. ಈ ಬಗೆಯ ಮಡಕೆಯ ಚೂರುಗಳು ನವಶಿಲಾ ಯುಗ, ಬೃಹತ್‌ಶಿಲಾಯುಗ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸಾರಂಭದ ಯುಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹವು. ಶಿಲಾಯುಧಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಪಾಲು ಕೈಗೊಡ್ಡಲಿ ಮತ್ತು ಚಾಕುಗಳು.

ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಲ್ಲಾಸರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತ ಗುಹೆಗಳಿವೆ. ಇವು ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾನವನ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂತಹವು. ಇಲ್ಲಿಯ ಗುಹೆ ಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆದಿಶಿಲಾಯುಗದ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಕುಡಿಕೆಯ ಚೂರುಗಳು ದೊರೆತವು. ಕೆಲವು ಕಲ್ಲಾಸರೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳಿರುವ ಕುರುಹು ಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದವು. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಅವು ಮಾಸಲಾಗಿ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲಾಗದಷ್ಟು ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಅವಶೇಷಗಳು

ಆದಿಶಿಲಾಯುಗ : ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆದಿಶಿಲಾ ಯುಗಪೂರ್ವದ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಆದಿಶಿಲಾಯುಗದ ಕಲ್ಲಿನ ಉಪಕರಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಕೈಗೊಡ್ಡಲಿ, ಸ್ಕ್ರೇಪರ್, ಡಿಸ್ಕಾಯ್ಡ್ ಮತ್ತು ಫ್ಲೇಕ್ ಗಳು. ಕೈಗೊಡ್ಡಲಿಗಳನ್ನು ಬೆಣಚುಕಲ್ಲಿನಿಂದ ತಯಾರಿ ಸಿದ್ದು, ಅವು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಂಗುಲದಿಂದ ಐದು ಅಂಗುಲದವರೆಗೂ ಇವೆ. ಈ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತರು ವಾಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಉಜ್ಜಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸು ತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಅಗ್ನಿಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಿದ ಸ್ಕ್ರೇಪರ್ ದೊರೆ ತಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಚಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇದರ ಉಳಿದ ನಯವಾದ ಮೈಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಶಿಲಾವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಮಗ್ಗುಲುಗಳಲ್ಲೂ ಕೆತ್ತಿದ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲ ವ್ಯಾಸದ ಡಿಸ್ಕಾಯ್ಡ್ ಸಹಾ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಪಕ್ಕವನ್ನು ವಕ್ರವಕ್ರವಾಗಿ ಕೆತ್ತಲಾಗಿರು ವುದರಿಂದ ಇದು 'ಅಬ್ಬೆವಿಲಿಯನ್' ವಿಧದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ.

ಆದಿಶಿಲಾಯುಗದ ಇತರ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ

ಶಿಲೆಯ ಕೋರ್‌ಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳಿಂದಲೂ ಚಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಶಿಲೆಯ ಡೈಕ್‌ಗಳು ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿದ್ದು, ಆದಿಮಾನವನು ಇವುಗಳನ್ನು ಫ್ಲೇಕ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಈ ಉಪಕರಣಗಳು ನೀಳವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚುಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಸುಂದರವಾಗಿರುವುವು. ಈ ಫ್ಲೇಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕೋರ್‌ಗಳ ಕಾಲಮಾನವನ್ನು ಮಧ್ಯಆದಿಶಿಲಾಯುಗದವೆಂದು ತೋರಿಸಬಹುದು.

ಈ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲದೆ, ಅಗ್ನಿಶಿಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಣಚುಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಗುಂಡುಗಳೂ ದೊರೆತಿವೆ. ಆದಿಮಾನವನು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕವಣೆಕಲ್ಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ನವಶಿಲಾಯುಗ : ರಾಬರ್ಟ್ ಬ್ರೂಸ್‌ಫುಟ್ ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದನು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಲ್ಲುಗೊಡ್ಡಲಿಯೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ, ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿ ಹೊಳಪನ್ನು ನೀಡಿದ ಸಾಧನಗಳಾದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಆಯ್ದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಸಾಧನಗಳು ದೊರೆಯುವ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅವು ದೊರೆಯದಂತಾಗಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಡಕೆಗಳ ಕೆಲವು ಚೂರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಇವು ಕೆಲವೇ ತುಣುಕುಗಳಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಇದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲೂ ಕಲ್ಲಾಸರೆಯ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಮಡಕೆ ಚೂರುಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಹೊಳಪು ಹೊಂದಿದ್ದು ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒರಟಾಗಿರುವ ರಚನೆಯುಳ್ಳ ಮಡಕೆ ಚೂರುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ, ಬೂದಿಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಮೆದುವಾದ ಕವಣೆಕಲ್ಲುಗಳೂ ದೊರೆತಿವೆ. ಕಲ್ಲುಗೊಡ್ಡಲಿಯೊಂದರ ತುಂಡಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕುಂಬಾರನು ಬಳಸಿರುವ ಹೊಳಪು ಕೊಡುವ ಕಲ್ಲು ತುಂಡಾಗಲೀ ಆಗಿರುವ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಮೆದುವಾಗಿರುವ ಕಲ್ಲು ತುಂಡು ಸಹಾ ದೊರೆತಿದೆ.

ಬೃಹತ್‌ಶಿಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ : ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮಡಕೆಯ ಚೂರುಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದಾದರೂ ಬೃಹತ್‌ಶಿಲಾ ಸಮಾಧಿಯು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಧಿಯ ಎಡೆಯು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ದೂರವಿರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಈಗ ಆ ಆವರಣವೆಲ್ಲ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಈ ಸಮಾಧಿಗಳು ನಾಶಗೊಂಡಿದ್ದಿರಬೇಕು.

ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟವೆನಿಸಿದ ಕಪ್ಪು ಮಡಕೆ, ಕಪ್ಪುಮಿಶ್ರಿತ ಕೆಂಪು ಮಡಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೋಡಬಹುದು. ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹದಮಾಡಿದ ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮಡಕೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಳಪುಳ್ಳದ್ದಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಡಕೆಗಳು ಹಲವು ವಿಧವಾಗಿವೆ. ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ಬಾಗಿದ ಕಂಠವುಳ್ಳ ಬುಗುರಿಯಾಕಾರದ ಬೋಗುಣಿ, ಚಪ್ಪಟೆಯಾಕಾರದ ಹಾಗೂ ಲಂಬವಾಗಿರುವ ಕಂಠವುಳ್ಳ ಅಂತಹದೇ ಬೋಗುಣಿ, ದುಂಡುಕಂಠದ ಬೋಗುಣಿ, ತಟ್ಟೆ, ಲೋಟ, ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರದ ಗಡಿಗೆ, ದುಂಡುತಳದ ಮತ್ತು ಹೊಳೆಯುವ ಅಗಲ ಬಾಯುಳ್ಳ ಸಣ್ಣ ಮಡಕೆ, ಮುಚ್ಚಳ, ಕುಂಭಗಳ ಕಾಲು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು. ಕೆಲವು ಮಡಕೆ ಚೂರುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಯುಗದ ವಿಶಿಷ್ಟವೆನಿಸಿದ ಗ್ರಾಫಿಟಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಇತಿಹಾಸಾರಂಭದ ಯುಗ : ಜನವಸತಿಯ ತಾಣವೆನಿಸಿದ ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಡಕೆಯ ಚೂರುಗಳು ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದು, ಇತಿಹಾಸಾರಂಭ ಕಾಲದ ಮಾನವ ಬದುಕಿನ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ಕುರುಹುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಯುಗದ ಕಪ್ಪುಮಿಶ್ರಿತ ಕೆಂಪು ಮಡಕೆ, ಕೆಂಪು ಮಡಕೆ, ಕಪ್ಪು ಮಡಕೆ, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಮಡಕೆ, ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಮಡಕೆ, ರಸೆಟ್ ಲೇಪಿತ ಹಾಗೂ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ಕೆಂಪು ಮಡಕೆ ಮತ್ತು ರಸೆಟ್ ಲೇಪಿತ ಕೇಯೊಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಮಡಕೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಮಡಕೆ ಚೂರು, ಬೋಗುಣಿ, ತಟ್ಟೆ,

ಲೋಟ, ಮುಚ್ಚಳ, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಜಾಡಿ, ಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಜಾಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಶೋಧಿತವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾದ ಮಡಕೆಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುವು. ಕಪ್ಪುಮಿಶ್ರಿತ ಕೆಂಪುವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಮಡಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಯೋಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಕತ್ತರಿ ಗುರುತಿನ ಗೆರೆಗಳಿವೆ. ಈ ಮಡಕೆಗಳು ರಸೆಟ್ ಲೇಪಿತವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ವರ್ಣವನ್ನು ಬಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಯುಗದ ಕೆಲವು ಮಡಕೆಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಡ್ಡಲಾದ ಸಮಾನಾಂತರವಾದ ಮತ್ತು ಓರೆಯಾದ ಗೆರೆಗಳೂ ಚಿವುಟಿ ಮೂಡಿಸಲಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳೂ ಮಡಿಕೆಯಾದ ಮೇಲ್ಮೈಯೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುವು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಕ್ಚಾರಿತ್ರಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಅವಶೇಷಗಳು, ಈ ಎಡೆಯು ಆದಿಶಿಲಾಯುಗದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಮಾನವನ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ದಕ್ಷಿಣಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಮನಾಥಪುರ (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ), ಶಿವನಸಮುದ್ರ, ತಲಕಾಡು ಮತ್ತು ರಂಗನಾಥಪುರ (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ)ಗಳ ಆದಿಶಿಲಾಯುಗದ ನೆಲೆಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಈ ಎಡೆಯನ್ನೂ ಈಗ ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈಚೆಗೆ ಡಾ॥ ಬಿ. ಕೆ. ಗುರುರಾಜರಾವ್ ಅವರು ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮಧ್ಯಆದಿಶಿಲಾಯುಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶಿಲಾಯುಗದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಬಗೆಗೆ ಸಿ. ಮಹದೇವ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಎಡೆಗಳು ಆದಿಶಿಲಾಯುಗಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಮಾನವನ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದುವೆಂದು ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟದ ಉದಾಹರಣೆಯೊಡನೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮಾತೆಂದರೆ, ಕುಂತಿಬೆಟ್ಟವು ಆದಿಶಿಲಾಯುಗದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಅಳಿಯದ ಏಕಪ್ರಕಾರದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತಹ ವಿರಳ ಎಡೆಯಾಗಿದೆ.

(ಕನ್ನಡಾನುವಾದ/ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ತೆಲಗಾವಿ)